

Suzanne Vermeer

Onderstroom

A.W. Bruna Uitgevers

Proloog

De zon staat laag aan de hemel boven Mount Batur. Binnen twee uur zal de wereld zo zwart zijn dat hij niet langer lijkt te bestaan. Er klinkt geritsel, een vogel klapwiekt weg en dan is het weer stil.

De temperatuur daalt snel en daar ben ik niet op gekleed. De kou is meedogenloos. Ergens op de helling van deze vulkaan wacht een man die ons volgde terwijl we omhoogklommen, een roofdier dat zijn kans afwacht.

In de verte zie ik iets zwarts bewegen. Ik pak Ellens hand en trek haar de struiken in. Muisstil blijven we zitten.

Er breekt een takje. Sluipt hij dichterbij? Razendsnel denk ik na. Kan ik wegrekken? Maar waarnaartoe? De bergwand is op sommige stukken steil. Een verkeerde stap kan fataal zijn. Dan val je honderden meters naar beneden, maak je een smak die niemand zal overleven.

Ik hoor steentjes knarsen. Het geluid jaagt mijn hartslag verder omhoog. Kan hij mijn lichaamswarmte voelen? Mijn geur ruiken? Weer hoor ik de steentjes, heel dichtbij. Ik durf nauwelijks adem te halen, maar hij kan ons onmogelijk zien. Ellens hand zoekt de mijne als de voetstappen stoppen. En dan is het plotseling doodstil.

Het enige wat ik hoor, is het bonzen van mijn hart.

DEEL I

Bali 2026

1

Ik laat de schouderbanden van mijn backpack van me afglijden. Het zware ding belandt met een doffe klap op de zandgrond, vlak naast een marktkraam. Er scheurt een oud brommertje vlak langs me dat een enorme stofwolk veroorzaakt. Met de rug van mijn hand veeg ik zout zweet vermengd met fijn zand van mijn voorhoofd.

‘Welkom op Bali,’ mompel ik.

Zojuist zijn Ellen en ik aangekomen met een kleine boot. De oude dieselmotor, die onderweg een paar keer haperde, bracht ons en negen andere toeristen naar dit eiland. Terwijl we richting een eenvoudige haven koersten, zagen we Mount Batur hoog boven het groene bladerdak van de heuvels uitsteken. Een ring van nevel hing vlak onder de top van de vulkaan, waardoor de berg iets magisch kreeg. Onmiddellijk begon het vanbinnen te kriebelen. Die vulkaan moet ik deze vakantie nog beklimmen, de vraag is alleen hoe ik Ellen zo gek ga krijgen dat ze meegaat. Na vier weken backpacken verlangt zij naar luxe. En ik moet eerlijk toegeven dat ik daar zelf ook wel een beetje aan toe ben.

Langs het strand staan palmbomen en er liggen kleine rotseilandjes in zee. Ik kijk naar Ellen, die er al even afgepeigerd uitziet als ik. Je zou zeggen dat we na al die tijd in de jungle wel gewend zouden zijn aan de vochtige lucht, maar niets is minder waar. Haar rugzak valt naast de mijne in het zand.

‘Wat een tocht!’ Ze wrijft een natte lok zwart haar van haar zongebruinde wang en kijkt om zich heen. ‘En wat is het hier mooi! Alsof de oude zwart-witfoto’s van mijn overgrootouders tot leven zijn gekomen. Bizar!’

Ik bekijk de omgeving door Ellens ogen en snap wat ze bedoelt. Als ik mijn intense vermoeidheid en de behoefte aan een koel bad even opzijzet, zie ik wat zij ziet: kraampjes met streetfood, specerijen, de lage houten huisjes met veranda’s en een paradijselijk wit strand met palmbomen die zich over het zand buigen. Een vertraagd leven, alsof je tientallen jaren terug in de tijd stapt. Twee surfers vliegen over het water, ik kijk hen na. Het is zo lang geleden dat ik met mijn plank over de golven raasde...

‘Koffie?’ Ellen kijkt me aan.

‘Doe maar,’ zeg ik zonder mijn bestelling verder te specificeren.

Nergens ter wereld wordt zulke goede koffie geschonken als in Indonesië en hier op Bali schijnt zelfs de beste te worden geproduceerd: *kopi luwak*, maar of die verkrijgbaar is in het dorpje waar we aanmeerden, dat betwijfel ik.

Terwijl Ellen een paar roepia uit haar portemonnee vist, duw ik mijn rugzak omver en ga erop zitten. Mijn kleren zijn vies en verkreukt na weken wandelen en klimmen op de prachtige eilanden die Indonesië rijk is. Ik haal mijn iPhone tevoorschijn.

Ik tik een appje voor mijn zusje, Sterre. *Veilig aangekomen op Bali. Straks naar ons resort voor een week luxe!*

Als het bericht verzonden is, valt het me op dat ze haar profielfoto heeft veranderd. Ik zie onze lachende gezichten. We staan op een klif met op de achtergrond de baai van Hotel Silva in Portugal.

In één klap ben ik daar weer. Er trekt een rilling over mijn rug. Ondanks de temperatuur van dertig graden heb ik het

opeens steenkoud. Van elke foto die ze had kunnen gebruiken, koos ze deze. Waarom? Kort overweeg ik haar die vraag te appen, maar dan besluit ik dat ik het beter persoonlijk kan vragen en ik stop mijn telefoon weer in mijn zak.

‘Hier.’ Ellen duwt een aardewerken mok in mijn hand. ‘We moeten de bekers wel terugbrengen.’

Ze duikt naast me in het zand en vouwt haar benen moeiteloos in een kleermakerszit. *Sukhasana*, noemt zij die. Ellen doet aan yoga en dat is ook precies de reden dat we onszelf een week luxe hebben veroorloofd in het Canggu Resort and Yoga Retreat waar we een *premium room* met eigen terras en *plunge pool* hebben gehuurd. Een vrouw gekleed in een sarong en *kebaya* opent een paar juten zakken met specerijen, die ze voor haar kraampje plaatst. Ik snuif de lucht op. Nootmuskaat, kaneel en kruidnagel vechten om voorrang. Het maakt me hongerig.

‘Het hotel is hier niet ver vandaan,’ zegt Ellen. ‘Gaan we lopen, of regelen we een taxi?’

Ik kijk haar ontzet aan bij het woord ‘lopen’. ‘Sorry, maar mijn voeten willen echt niet meer. De blaren hangen in vellen aan mijn hielen.’

Ellen grinnikt. ‘Jij wilde backpacken en in hostels slapen, weet je nog, Manon? Van mij hadden we ook in een huurauto langs hotels mogen trekken.’

Ze heeft gelijk. Ik wilde het traditionele Indonesië leren kennen en de cultuur en natuur écht proeven.

‘Maar nu is het tijd voor ontspanning. Kom, we nemen een taxi,’ zeg ik.

Wanneer hij Ellens geheven hand opmerkt, trapt de taxi-chauffeur op de rem en komt vlak bij ons tot stilstand. Hij buigt zich naar het raam aan de passagierskant. In een paar

woorden legt Ellen uit waar we heen willen en ze steekt een briefje van honderdduizend roepia door het raampje. Het lijkt veel, maar het is iets meer dan vijf euro. De chauffeur stapt uit en opent zijn achterbak. De roestige scharnieren van de klep piepen. Als onze rugzakken erin liggen, kruipen we op de achterbank. Terwijl we naar het hotel rijden, wappert een zwoele wind ons bezwete haar droog. Onderweg check ik mijn telefoon. Sterre heeft mijn bericht gelezen, maar er niet op gereageerd. Ik druk een licht gevoel van teleurstelling weg en vergrendel mijn scherm. De wereld is te mooi om verdrietig te zijn, zeker hier, op Bali.

‘Het hotel heeft een wasservice,’ merkt Ellen op. Op haar telefoon scrolt ze door de website van het resort.

‘Dat lijkt me heel welkom.’ Eerlijk gezegd durf ik nauwelijks in mijn vuile korte broek met kapotte zoom en verwassen tanktop in te checken bij het vijfsterrenresort dat we hebben geboekt. Ellens kleding ziet er al niet veel beter uit. Ik veeg gauw wat zand van de broek die ik acht jaar geleden ook al droeg op vakantie in Portugal. Ineens borrelt er irritatie omhoog. Waarom moest Sterre juist die foto uploaden in haar WhatsApp? Waarom heeft ze überhaupt gekozen voor een foto van ons tweeën? We zijn al lang niet meer de zusjes van toen. Zij heeft haar leven met Paul en ik heb het mijne, zonder vriend maar met genoeg beste vriendinnen.

Ik ontgrendel mijn scherm en zoek de foto weer op. Als ik hem vergroot, komt de gedachte bij me op dat het misschien wel de laatste foto is die ooit van ons samen gemaakt werd! Amper een maand later viel ons hele gezin uit elkaar.

‘Is er iets?’ Ellen kijkt me met een bezorgde frons tussen haar wenkbrauwen aan.

‘Nee, niets. Ik ben moe.’

‘Over een halfuurtje liggen we in ons privézwembadje naar de kruin van een kokospalm te staren. Dan staan er twee pina colada’s op de rand klaar. En misschien kunnen we wat te eten bestellen. Ik heb ontzettend veel zin in *martabak telur*.’

Ik heb geen flauw idee wat dat laatste is. Ongetwijfeld heb ik het weleens gegeten. Ellens familie mag dan al drie generaties in Nederland geboren zijn, de Indonesische keuken hebben ze nooit vaarwel gezegd. Het is altijd een feestje wanneer haar moeder me uitnodigt voor het eten.

‘Daar hou ik je aan,’ zeg ik. Reizen maakt hongerig.

‘*Welcome in Canggu*,’ zegt de receptionist van het hotel met een klein hoofdknikje.

We leggen onze paspoorten op de balie en hij zoekt de reservering op in zijn computer. De lobby is een oase van rust. Bamboe meubelen, grote groene kamerplanten, een prachtige teakhouten vloer en koele linnen panelen voor de ramen, die verschoven kunnen worden. Op de achtergrond klinkt gamelanmuziek.

Terwijl ik rondkijk denk ik weer aan Sterres profielfoto. Ik vind het vervelend dat onze laatste gezinsvakantie nu opeens weer zo levendig op mijn netvlies staat. Een misselijk gevoel trekt vanuit mijn buik omhoog. Ik houd mezelf voor dat het door de honger komt, maar eigenlijk weet ik wel beter.

‘Manon?’

Ik schrik op uit mijn gedachten.

‘Meneer wil weten of we hulp nodig hebben met onze bagage. Heb jij nog los geld op zak om hem fooi te geven?’

Ik vis een paar briefjes van tienduizend roepia uit mijn achterzak. De receptionist wuift met zijn hand naar een medewerker die verderop klaarstaat. Even later zeult de

tengere man onze zware rugzakken door een lange gang naar de premium room waarin we een week lang gaan relaxen.

Mijn tenen steken boven het water uit. Op de rand van het zwembad staat een schaalje lekkernijen naast de twee beloofde cocktails. Met wat ijs en een parapluutje erin. Ellen zit in de deuropening van de glazen schuifdeur; de dunne witte gordijnen wapperen zachtjes heen en weer dankzij een licht verkoelend briesje. Haar donkere haar glijdt van haar schouder terwijl ze haar teennagels inspecteert. Ze belt met haar moeder, die volgens Ellen last heeft van ‘informatiehonger’. Zij is de eerste uit haar gezin die voet op hun voorouderlijk eiland heeft gezet. Haar moeder heeft vlieg angst en kan zich daar niet overheen zetten, hoe graag ze ook naar Bali zou willen.

De zachte muziek uit de lobby speelt ook in de tuin van het hotel. Af en toe brengt de wind de klanken met zich mee. Hier ga ik het met gemak een week uithouden, besluit ik.

‘Zal ik doen,’ zegt Ellen, die zo te horen klaar is met bel len.

Even later laat ze zich in de plunge pool glijden. Ze legt haar armen op de rand en laat haar lichaam op het water drijven. ‘Hier heb ik vier weken lang naar uitgekeken,’ zegt ze met een zucht.

Ik laat mezelf onder water zakken. Het was Ellens idee om naar Indonesië te gaan. Zij wilde op zoek naar haar roots en vroeg of ik meeding omdat ze de lange reis niet alleen durfde te maken. Ik heb ja gezegd onder voorwaarde dat we zouden gaan backpacken. Toch voelt dit weekje luxe nu wel als de kers op de taart.

Onder water is het stil en koel en ik voel dat mijn spie-

ren langzaam ontspannen. Tot de aquamarijngroene kleur van de betegelde wanden vanuit het niets plaatsmaakt voor de donkerblauwe Atlantische Oceaan bij Praia do Diabo.

Het geraas van de zee suist door mijn hoofd. Ik ben acht jaar teruggeworpen in de tijd en vecht tegen de golven met hun witte koppen, tegen de onderstroom die me bij de kust vandaan sleurt. Ik sla wild om me heen in een poging me te ontworstelen aan de dodelijke greep van het water. Ineens voel ik een hand onder mijn oksel en word ik naar boven getrokken. Het zoute water prikt in mijn ogen, terwijl ik hoestend zuurstof naar binnen zuig.

‘Manon! Wat gebeurde er?’

Ik knipper met mijn ogen en kijk Ellen aan. De donkere wereld waar ik heel even in terug was, maakt weer plaats voor het smaragdgroene Bali.

‘Ik weet het niet,’ zeg ik schor en ik wend mijn ogen van Ellen af. Liegen is me nooit goed afgegaan, hoewel ik het vroeger als opstandige puber tegenover mijn ouders vaak genoeg geprobeerd heb.

Ellen laat me los, pakt mijn drankje van de rand en geeft het aan. ‘Hier. Ben je oververmoeid? Is dat het? Viel je soms in slaap toen je onder water was?’

Dankbaar neem ik de cocktail aan, omdat die me even afleidt van mijn herinneringen. ‘Ja, dat zal het zijn geweest,’ zeg ik terwijl ik gauw een slok neem.

De ongeruste frons tussen Ellens wenkbrauwen verdwijnt langzaam.

‘Ga anders zo even een dutje doen,’ stelt ze voor.

Ik knik. Op bed liggen is misschien wel een goed idee. De afgelopen weken waren prachtig, maar ook intens. De hitte, de insecten, het gevaar dat altijd om de hoek leek te loeren, zoals die keer dat er een scorpioen onder het badmatje

was gekropen. Het heeft allemaal zijn tol geëist. Ik ben moe en uitgeput.

Maar ik voel ook nog iets anders. Iets wat ik voor het eerst in acht jaar weer voel. Ik ben bang.